

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis
Spiritualis Industriis

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066367

Industria XXX. Per substitutionem voluntariam vocis, aut signi unius pro
multis actionibus, copia meritorum compendio conquiri à nobis potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45372

tanquam ex laqueis & retibus Diaboli, libentissimus abit.

Quod autem dixi proximè de obedientiâ ex S. Gregorio, hoc ipsum dico de omni opere, quodcunque Viro spirituali agendum est, vel ingratum sensui amoriique, vel gratum eidem. In illo enim multum de suo, in isto autem nihil de suo affectu & conatu debet habere, ad illud anticipare, vel in puncto saltem temporis advolare, & tarde ab eo abire debet; ad istud ægrè pertrahi, ægrèque illud sustinere, & denique, cùm primum commode, id est licet, potest executere.

INDUSTRIA XXX.

Per substitutionem voluntariam vocis, aut signi unius pro multis actionibus, copia meritorum compendio conquiri à nobis potest.

Et apud Philosophos nota doctrina, Voces humanas esse signa ad placitum, quibus homines inter se sensus animorum suorum communicant. Esse autem signum ad placitum, vel ex placito, est secundum eosdem aliud nihil, quam convenisse & conspirasse, propriæ voluhtatis libero placito homines, ut
K.P. Druzb. Op. IV.   N   hz

200.

hæ tales, ex his vocibus, literis, syllabisque sic coordinatis ac conjunctis dictiones, aut orationes, sint talium conceptum suorum internorum, taliumque rerum, talium Voluntatum signa; ita, ut iis ab uno prolati, ab altero autem cognitis, alter ille, cognoscat sensum animi proferentis. Inde factum, ut v.g. hæc vox (homo) significet eam rem, quæ Latinis homo, diciturque animal rationale &c. & qui audit ab alio efferti hanc vocem, homo cognoscit eum loqui de animali rationali.

Hæc porrò applicatio vocum voluntaria, & ex placito hominum profecta, ad aliquid significandum, puta ad conceptus mentis, aut ad res conceptas à mente, potest servire, non tantum vocibus atque verbis, sed etiam aliis quibuslibet rebus ac notis, ut in communione hominum usu facile, videre est. Sic enim, ut significetur, in aliquâ domo venale esse vinum, pro foribus exponitur hedera, quæ significet venale hic vinum haberi. Sic ut significetur, aliquem hujus aut illius esse familiæ atque prosapiæ, adhibetur tanquam signum stemma gentilicium, ab illâ familiâ olim deletum, & omnibus ex eâ originem ducturis, in notam, & signum, & insigne relictum. Sic ut Arithmetici designent multitudinum speciem quamlibet, invenerunt notas, unicuique pluralitati unitatum designandæ servituras; quo fit, ut si unitatem designare velint, forment figuram.

guram. 1. Si velint designare unitates quatuor,
formant figuram 4. &c.

Atque hic usus signorum ex placito , tum
notissimus , tum utilissimus est vitæ humanæ ,
adeo , ut sine eo , nullo modo vitæ socialis sta-
tus , inter homines consistere possit , ut confide-
ranti , facile constare potest .

Cæterum hunc usum signorum ex huma-
no placito , sive ea signa sint voces , sive res ,
sive notæ aliquæ , sive etiam actiones & ope-
ra , sive passiones ; possunt spirituales nego-
tiatores meâ quidem sententiâ ad usum suum
convertere , ita , ut ex eo magnam profectuum
fructuumque spiritualium , hoc est , merito-
rum apud D E U M , messem colligere possint ,
& quidem parvo labore , magno compen-
dio .

Quod antequam exponam , revoco in
memoriam lectori , hoc , quod suprà Industriâ
9. de nostræ Voluntatis naturâ & fæcunditate
exposui , quæ tanta est , ut tantum possit ,
quantum sibi imperat , immo , hoc ipso , quod
tantum sibi imperet , seu quod tantam se esse
imperet , tanta hoc ipso sit . Imperium enim
ejus , Volitio est , si ergo imperat sibi ut tanta
sit , tantam se esse vult : tanta autem est , quan-
tam se esse vult , ac proinde tanta est , quantum

202.

N 2

se

se esse sibi imperat. His positis ac revocatis in mentem, Quoniam Voluntas, semper tanta est, quanta esse vult, (cùm hoc illi sit esse quod velle) & quoniam verba, res, actus, notæ, possunt esse signa earum & tantarum rerum, quantarum & quarum placet Voluntati nostræ; igitur, si Voluntas nostra delegerit sibi vocem, rem, actionem aliquam, quæ sit signum talis sui affectus vel tanti, à se eliciti aut imperati; tum quoties voluntas usurpaverit illam vocem, illam rem, illam actionem, toties censebitur talem affectum atque tantum eliciuisse aut impe- rasse. Exemplis res fiet manifestior.

03.

Placuit hominibus, ut genuflexio sit signum ad placitum reverentiæ DEI, subjectionis, humiliationis, circumstantia orationis & habitus supplicantis; Genuflexio nec diurna esse potest, nec frequens, nec ubique locorum, nec quovis tempore eam fieri convenit, neque cui libet per vires, valetudinem, ætatem licet. Placeat ergo Voluntati ambulationem Genuflexioni substituere, (aut stationem, aut aliud quempiam actum) ita, ut sicut quoties genu flectit coram D E O: toties honorem exhibuisse censemur, aut censi vult D E O, sic etiam quoties gressum seu passum fecerit, censemur vel censi velit honorem D E O fecisse, se humiliasse, orantis habitum induisse. In hoc casu, dico, tantundem valituros & merituros Voluntati seu homini spirituali apud D E Deum

Deum passus & gressus , quantum genuflexiones ; tantum ambulationem , quantum super genua innexionem cæteris paribus. Ratio est, quia tam illi passus , quam istæ geniculaciones sunt signa ad placitum. ex eadem ergo voluntate eundem valorem habebunt, &c.

Aliud exemplum sit. Induit aliquis justus vestem cilicinam, aut cingulum, mortificandi sensus gratiâ, subjiciendique spiritui, aut impenitentiationis alicujus, in honorem, in Caritatem Dei &c. non dubium, esse id apud Deum meritatorium. Si tamen voluntas utatur hâc Industriâ, & ipsa apud se statuat, quemlibet nodum cilicii, vel acumen sive pili sive ferrei fili, applicare carni per ordinem cum majori fervore Caritatis , & in majorem exaltationem dignificationemque Dei, ita , ut primus nodus, primumve acumen , carnem cruciet ex Caritate voluntatis in Deum ut duo : secundus cruciet ex Caritate Voluntatis in Deum ut quatuor: Tertius cruciet seu tertii dolorem ferat Voluntas ex Caritate in Deum ut octo: quarti dolorem ferat ex Caritate in Deum ut sexdecim: & sic deinceps, (vel etiam ferat quemlibet ex majori millies-millies fervore Caritatis in Deum) dico unumquemque nodum , unumquodque acumen, futurum signum tanti gradus Caritatis in Deum, tantique fervoris, & dolorem seu potius meritum doloris , gradui Caritatis per illum dolorem vel per acumen dolorificum signati

nati intentique responsurum. Ratio est; Quia enim Voluntatis nostræ posse (quantum ad actus elicitos suos spectat) est ejus velle, & velle est posse; hinc fit, ut tantus sit ejus actus elicitus, quantum est ejus velle; fit, inquam, ut tantum possit atque re ipsâ faciat, quantum vult.

Id ipsum facere Voluntas potest hominis, flagellationem facturi corporis sui. Designet homo velle se centum ictus sibi infligere, & velle, ut quilibet ictus sit ex majori fervore Caritatis, vel humilitatis, vel patientiae, vel simul horum omnium profectus. Inter inflictionem ictuum, non potest homo, simul & numero ictuum, & excitationi fervoris majori majorique, ac repetitioni attendere, tum propter moram, tum propter fatigationem mentis, tum propter facilitatem erroris? statuat Voluntas, numeros ictuum, esse, & numeros fervorum repetitorum, & voices quibus numerat ictus, statuat ex suo placito, esse etiam signa excitati fervoris majoris ac majoris; Dico tantundem id valitum apud Deum, Voluntatique profuturum quantum, si ad quemlibet ictum subsistens expressim conceptis usitatis verbis, eliciat proposita majoris fervoris &c.

Id ipsum facere potest Voluntas recitantis Horas Canonicas Sacerdotales, vel Horas B. Virginis minores, vel Rosarium Coronamve B. Virginis, vel

vel alias Orationes vocales. potest enim intende-re, quamlibet vel vocem vel literam, novo fer-vore Caritatis, Reverentiæ, Obedientiæ, Re-ligionis, humilitatis dicere &c. Signum autem, immo etiam actum novi fervoris, eandem quām-libet vocem literamve ex placito suo desig-nare.

Ex hoc ipso fundamento placitæ & Volun-tariæ designationis, si quis consueverit forte, Orationes, sive à Spiritu Sancto in Scripturâ & Psalmis, sive à piis viris conscriptas recitare, quarum sensus ex communi vocum acceptione pro uno tantum orante dirigatur, easdem pro aliis vel etiam pro totâ communitate, pro totâ Ecclesiâ, aut Republicâ dirigere, nullo verbo mutato, sed tantum vocibus singulariter sonan-tibus, ex placito proprio dando significationem communem. v. g. Si quis dicere soleat Divinæ Bonitati, (æstimo te super omnia;) vel, (Mi-serere mei, sicut scis & vis) &c. illud (æstimo) sic velit sonare, ac si diceretur nomine totius universitatis Creaturarum, hominum, Ecclesiæ, Communitatis &c. Item illud (mei) velit so-nare quasi esset dictum ore, affectu, personâ, communitatis alicujus.

206.

Atquè ita hoc voluntatis compendio, faciet ex privatâ Oratione communem, & quod priva-tim sibi petere solebat, petet ibi cum omnibus.

N 4

Quod

Quod facere, tantò procliviùs atque efficaciùs erit Voluntati, si quis consuescat, se cum totâ, vel creaturarum, vel Ecclesiæ, vel Regni &c. communitate, quasi unum apprehendere, communionemque ac unionem cum illâ habere.

207.

Simili ratione; potest Voluntas, ex suo placito, unicam vocem, aut notam, aut actionem, assumere ad significandam aliquam multitudinem, sive actuum, sive graduum, sive rerum, sive laudum, sive humiliationum in Deum, in Sanctos, &c. ita, ut quod multis verbis aut notis designare alioqui deberet, hoc unâ voce aut uno signo designet. v. g. Sacerdos facturus Sacrum, in quo aliquoties genu flectet de more, potest ex placito suo designare & deputare, quamlibet genuflexionem facere, affectu, & reverentiâ, & debito Sanctorum omnium in cœlo, omnium hominum in mundo, omnium creaturarum Dei. Sic potest quis ex Voluntate suâ statuere dicere hæc verba. (Amo te DEUS meus super omnia,) decies aut centies in diem; ita, ut quelibet pronunciatio istorum verborum, & dicatur & signum sit, quoddicamur affectu omnium creaturarum, sive numerum, sive debitum, sive conatum, sive omnes circumstantias earum species.

INDU-